GDPR
bij Vlaamse Centrumsteden

Joris Voets

Kenniscentrum Vlaamse Steden

KENNISCENTRUM
VLAAMSE STEDEN

Context – Workshop GDPR

Basis voor deze presentatie: Workshop GDPR met 9 centrumsteden en de VGC

- Workshop GDPR met Vlaamse Centrumsteden op 20 februari 2018

- Georganiseerd door Kenniscentrum Vlaamse Steden en Agentschap Binnenlands Bestuur

Deelnemers:

Steden Aalst, Brugge, Gent, Hasselt (HeLics), Leuven (HeLics), Mechelen, Oostende, Sint-Niklaas en Turnhout
Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel

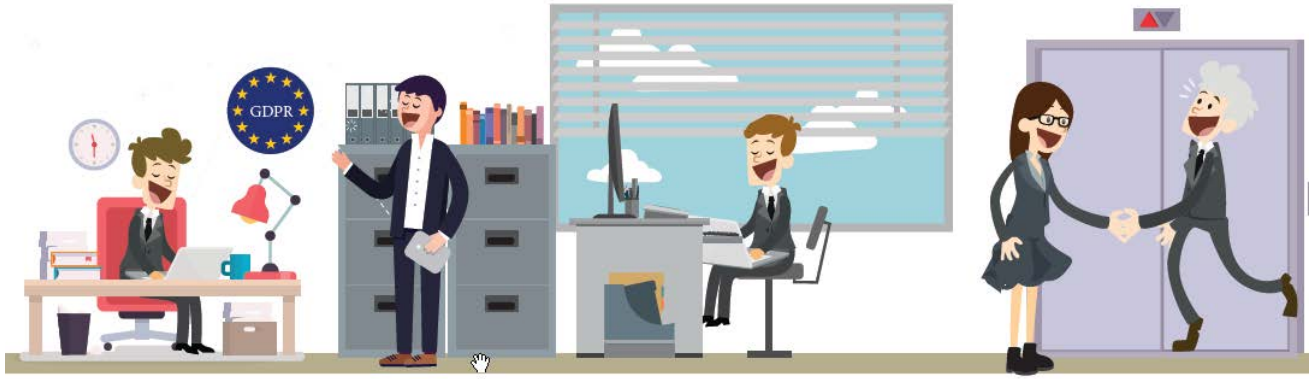

KENNISCENTRUM
VLAAMSE STEDEN

Context – Opzet van de workshop

De workshop werd ingeleid door een algemene introductie tot de GDPR door Seppe Vansteelant – Stad Gent

In een korte presentatie (max. 7 slides) gaf iedere deelnemende stad kort antwoord op vragen over
5 belangrijke componenten van de DGPR

- Data Protection Officer
- Dataregister
- Incidentmeldingsysteem
- Toekomstgerichte maatregelen
- Verwerkersovereenkomst

Daarna werd ingegaan op andere vragen bij de implementatie van de verordening.

KENNISCENTRUM
VLAAMSE STEDEN

Data Protection Officer

Werd al een DPO aangesteld: wat is die zijn/haar profiel en waar kreeg deze een plaats in het organogram?

- In geen enkele stad is al formeel een DPO gevalideerd

- Veel steden zitten nog met vragen
  - Over de officiele procedure tot aanstelling
  - Over de gecombineerde functie DPO – Informatieveiligheidsconsulent

- Bijna overal een GDPR-trekker
  - Soms al ingeschreven in het kader maar nog aan te werven

- Bijna overal in een overkoepelende dienst
  - Bij stadssecretaris, horizontale dienst databeheer of strategische cel
  - Uitzonderlijk bij IT

KENNISCENTRUM
VLAAMSE STEDEN

Data Protection Officer

De DPO staat niet alleen!

- Goeie omkadering voor de DPO is noodzakelijk:
  - Juridische dienst voor wettelijk advies
  - IT en databeheer voor technische organisatie

- Stuurgroep informatieveiligheid:
  - Secretaris
  - Strategisch coördinator
  - Hoofd IT
  - Hoofd personeel
  - Hoofd communicatie

- Andere stakeholders:
  - Overheidsopdrachten
  - Ontwerp en beheer gebouwen
  - Archivaris

KENNISCENTRUM
VLAAMSE STEDEN

Dataregister

Werd al een dataregister opgesteld?

Welke software werd gebruikt voor het opstellen van dit register?
Wat zijn voor en nadelen van de gebruikte software?
Hoe werd tewerk gegaan bij het opstellen van een register?
Wat zijn voor en nadelen van de gebruikte methodiek?
Werd voor elk proces ook al een Impact Assessment gedaan?

- Geen uniformiteit tussen de steden:
  - Iedereen gebruikt een eigen systeem:
    - Excel
    - Sharepoint
    - Ingekochte standaardsoftware
  - Zeer uiteenlopende vertrekbasis:
    - Gebaseerd op applicatielijst
    - Inventaris van processen (Bijv. Moebius of Locutus)
  - Zeer uiteenlopende finaliteit en detail:
    - Minimale aanpak met enkel inventariseren als finaliteit (Verplichte velden GDPR)
    - Register als duidelijke vertrekbasis voor een duurzaam privacybeleid

KENNISCENTRUM VLAAMSE STEDEN

Incindentenmeldingsysteem

Beschikt de stad over een incidentmeldingsysteem?

In elke stad bestaat een procedure voor het melden van incidenten:

- Systeem of procedure voor de logging van incidenten
  - E-mail of webforumulier naar Informatieveiligheidconsulent/DPO
  - Online registratieplatform met logging en opvolging

- Altijd escalatie naar stuurgroep informatieveiligheid of incidentencel
  - Omgaan met ernstige incidenten wordt beschreven in noodprocedure
  - Duidelijk timeframe voor spoedbijeenkomst

  - Minder duidelijk is standaard actieplan:
    - Hoe communiceren over incident
    - Hoe technisch ingrijpen
    - Spoedprocedure voor verhelpen
  - Eerder pragmatisch: “de stuurgroep schat de situatie in en handelt naargelang”

KENNISCENTRUM VLAAMSE STEDEN

Toekomstgerichte maatregelen

Welke toekomstgerichte maatregelen werden genomen ter beveiliging van de gegevensverwerking en zijn deze intern al afdwingbaar?

Alle steden nemen toekomstgericht maatregelen rond gegevensbescherming
25 mei 2018 is zeker geen eindpunt:

- e-policy voor medewerkers
- Introductie van het Nieuwe Werken houdt rekening met privacy
  - Werken op afspraak
  - Papierloos werken
- Preventieve vulnerability scans en security checks
- Naast één DPO ook decentrale domeinverantwoordelijken en applicatiespecialisten gegevensbescherming – aanspreekpunt in twee richtingen

Vaak wordt hierbij niet exclusief gewerkt op privacygegevens maar wordt GDPR de kapstok om algemeen te werken rond informatieveiligheid.

KENNISCENTRUM VLAAMSE STEDEN

Toekomstgerichte maatregelen - Communicatie

- Belangrijkste toekomstgerichte maatregel is voor iedereen: Communicatie

    - Directe communicatie:
        - Infosessies en teamvergaderingen
        - Personeelsblad
        - Intranet
        - Gerichte mailing naar leidinggevenden en individuele medewerkers
        - Standaardpakket nieuwe medewerkers

    - Indirect:
        - Richtlijnen in FAQs of op wikipagina
        - Procedures en handleidingen voor afzonderlijke processen
        - E-learning
        - Eén aanspreekpunt geeft snel relevante info

Via deze pro-actieve maatregelen de “juiste reflex” creëren bij medewerkers

KENNISCENTRUM VLAAMSE STEDEN

Toekomstgerichte maatregelen - Communicatie

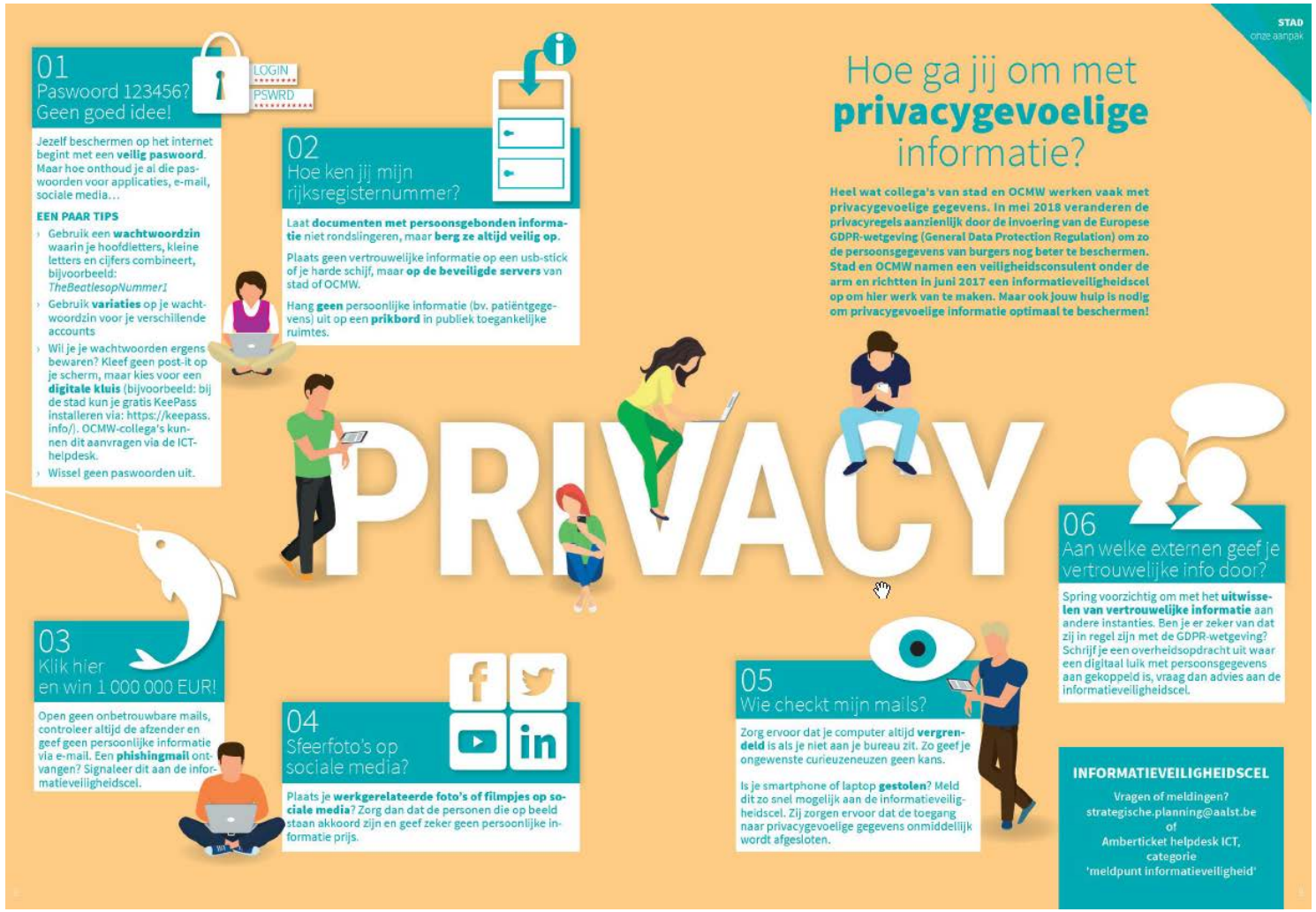

KENNISCENTRUM VLAAMSE STEDEN

Verwerkersovereenkomst

Beschikt de stad over een standaard verwerkersovereenkomst?

De meeste steden hebben een eigen verwerkersovereenkomst maar ondervinden problemen:

- Voorlopig moeilijk afdwingbaar
- Wanneer ze onderdeel uitmaakt van een bestek: geen geldige inschrijvers
- Grotere leveranciers dringen eigen overeenkomst op
- Spanning tussen wat wettelijk gevraagd is en wat technisch mogelijk is

Net zoals bij de eigen medewerkers moet ook de mindset van leveranciers/gegevensbewerkers nog veranderen.

Samenwerken kan hier een breder draagvlak creëren

KENNISCENTRUM
VLAAMSE STEDEN

Algemene besluiten

- De dwingende deadline voor de implementatie van GDPR dwing besturen maatregelen te nemen

- Er heerst een gevoel van urgentie maar er is nergens paniek
  - Problemen worden pragmatisch bekeken

- Meer dan officiële plannen – aanstellingen en registers is bewustmaking binnen de organisatie van groot belang
  - Mindset van de ambtenaren moet veranderd worden
  - Communicatie is een belangrijk onderdeel van succesvolle implementatie

- Samenwerken tussen steden onderling zorgt voor eenduidigheid:
  - 13 oplossingen voor hetzelfde probleem?

KENNISCENTRUM VLAAMSE STEDEN

Joris Voets
Kenniscentrum Vlaamse Steden
+32 485 02 48 16
Joris.voets@kenniscentrumvlaamsesteden.be
http://www.kenniscentrumvlaamsesteden.be